

Curaçao

Boek: 'Hij is de weg kwijt'

Door Miguel Goede

Hij is de weg kwijt, of in het Papiaments 'e la pèrdè e strea di nort'. Dat is de titel van het boek van de hand van Olaf Wilders. De subtitel is 'Voorverkenning van de evaluatie van de staatkundige veranderingen 10-10-10'. Het is een leuk en overzichtelijk boek van ruim honderd pagina's, vanuit het Antiliaans perspectief geschreven. Vooral de verzameling uitspraken van de zeventig geïnterviewden, op Aruba, Sint Maarten en Curaçao, zijn bijzonder. Het boek is in principe toegankelijk voor een breed publiek. Het voorwoord is van de hand van oud-gouverneur Frits Goedgedrag.

De auteur Olaf Wilders is in 2011 teruggekeerd naar Nederland. Van 2006 tot en met 2011 heeft hij drie jaar gewerkt in de justitiële keten op de Nederlandse Antillen en is aansluitend twee jaar als organisatieadviseur betrokken geweest bij de totstandkoming van het land

Curaçao. Vandaar zijn belangstelling voor de rijks wetten op het gebied van justitie. In september en oktober 2014 heeft hij zeventig 'players', bestuurders, niet-gouvernementele organisaties (ngo's) en media, geïnterviewd, als afsluiting van zijn afstudeerproject, in het kader van de Master of Public Administration aan de Nederlandse School voor Openbaar Bestuur. Het is een exploratief onderzoek naar de evaluatie van de vier justitiële consensusrijks wetten.

Het boek is een schot voor de boeg. Eind 2015 moet de officiële evaluatie van de justitiële consensusrijks wetten verschijnen. Een van de vraagstukken die aan de orde komt is het opzeggerecht van de rijks wetten. Hoe erg is het dat de landen het niet eenzijdig kunnen opzeggen?

Maar het verhaal begint met een notendop, waarin de ontwikkeling van de staatkundige verhoudingen binnen het Ko-

ninkrijk vanaf de Tweede Wereldoorlog wordt beschreven. Uiteindelijk komt Wilders bij de referenda als opmaat voor het streven naar autonomie, de slotverklaring in 2006 en uiteindelijk het opheffen van het land de Nederlandse Antillen op 10-10-10. Wat niet beschreven wordt zijn de emoties die dit allemaal teweegbracht.

Vervolgens buigt de auteur zich over de vraag: is er een visie op het Koninkrijk? Hij stelt dat het huidige bestuursmodel is geïmporteerd ofwel opgelegd aan de nieuwe autonome landen. Dat de publieke sector achterbleef in ontwikkeling terwijl de private sector groeide. Dat er in de loop der tijd veel visies op het Koninkrijk zijn verschenen maar hierdoor weinig eenheid is ontstaan.

In het tweede deel van het boek gaat de auteur in op het onderwerp van de staatkundige verandering. Als belangrijke bron gebruikt hij daarbij de gesprekken die hij met zeven-

tig, gericht gekozen, bewoners van de eilanden heeft gehouden. Hij doet verslag van zijn onderzoek naar de vraag: wat waren de verwachtingen over de staatkundige verandering per 10-10-10 en zijn die verwachtingen voor de mensen uitgekomen? De consensusrijks wetten spelen daarin een centrale rol. Het was een ingewikkeld proces, waar Sint Maarten op 10-10-10 op achterstand bleek te staan. Het eiland had een 'vertraagde start' en leek nog niet op wat een autonoom land kon zijn. Curaçao had door zijn grote verdeeldheid (Si-No) een 'valse start' en kwam daardoor op achterstand. En Aruba bleek rustig langs de lijn te staan.

De evaluatie van de consensusrijks wetten is voor velen een technische oefening die ook nog eens te vroeg komt. Er zijn drie standpunten die de auteur beschrijft ten aanzien van de bereikte autonome status en het voortbestaan van de consensusrijks wetten. Een groep vindt de wetten principieel onjuist en vindt dat ze zo snel mogelijk van tafel moeten. Een tweede groep vindt dat het technisch allemaal geen schoonheidsprijs verdient, maar dat het in basis wel kan. Een derde groep is pragmatisch, is aan de slag gegaan, en tracht een brug te bouwen tussen de twee andere groepen. Deze brug is bijna per definitie onmogelijk en daarmee bekruipert het gevoel dat de rijks wetten tijdelijk permanent zijn.

Het algemene beeld bij de geïnterviewden is dat de democratie verder moet groeien in deze jonge landen. En dat er nu aandacht voor de werkelijke problemen moet zijn: de economische en sociale problemen. Men is moe van de discussie over de staatkundige structuur.

Er is toch een aantal opvallende constatering. Zo gaat het volgens de respondenten veel over de relaties binnen het Koninkrijk. Deze relatie is ambivalent en lijkt soms als een ouder-kindrelatie en soms zelfs op een relatie tussen kinderen. Ander onderwerp zijn de diverse integriteitsonderzoeken, onder andere naar aanleiding van vermeende mistoestanden bij overheids-nv's. Wat wordt verzweven is het gebrek aan corporate governance en de jacht op directies, met alle gevolgen van dien. Wel wordt opgemerkt dat na 10-10-10 alles politiek is geworden. Wilders spreekt van een gedurfde coalitie werving op Curaçao, na 10-10-10.

De actoren in de justitieketen kijken met bewondering naar de prestaties van het College financieel toezicht (Cft) en stellen vast dat de Raad voor de Rechtspraak zeker qua

De voor- en achterflap van het boek.

effectiviteit niet valt te vergelijken.

Verder besteedt Wilders een paragraaf aan de cultuur. Volgens zijn onderzoek ontstaat het beeld dat de respondenten vinden dat de cultuur naar de knoppen gaat. Men verwijst dan naar de aandacht en de middelen die zijn gereserveerd voor onderwijs, cultuur en sport. Ik heb eerder het beeld dat het bijna uitsluitend nog gaat om cultuur en identiteit.

Wat betreft de onafhankelijkheid blijven de respondenten verdeeld; onafhankelijkheid, integratie en het is wel goed zo.

Het boek is waardevol omdat het deel gaat uitmaken van de toch relatief schaarse publicaties over 10-10-10. Er is nog te weinig onderzocht en vastgelegd over dit proces naar autonomie. Feit is wel dat een kleine elite dit proces naar autonomie heeft bedacht en uitgevoerd en daardoor met belangstelling kijkt naar hoe de landen zich ontwikkelen. Dat dit nog een lang groeiproces is mag duidelijk zijn. Wat de auteur met zijn boek beoogd heeft, is dat een veel grotere groep zich een beeld kan vormen over deze voor de landen in het Caribisch gebied zo belangrijke staatkundige verandering. Het is de vraag of de doorsnee burger niet slechts gemanipuleerd zal blijven worden door de politiek.

Advertentie

Road Runners Club Kòrsou

in samenwerking met

Giro bank, Guardian Group en Z-86

organiseert op **Vaderdag 21 juni 2015** de"37^e Giro Bank Schottegatloop"

Twee parcours (10 km en 17 km) zijn uitgezet, voor zowel hardlopers als wandelaars.

Inschrijving: zaterdag 13 juni 2015 van 10:00 - 12:00 's morgens te S.D.K.
maandag 15 juni 2015 van 6:00 - 9:00 's avonds te S.D.K.
woensdag 17 juni 2015 van 6:00 - 9:00 's avonds te S.D.K.
zondag 21 juni 2015 is inschrijven niet mogelijk.

Inschrijfgeld: leden RRCK gratis
jeugd 14 t/m 16 jaar fl. 10.00
overige lopers fl. 15.00

Elke deelnemer ontvangt een T-shirt zolang de voorraad strekt.

Inchecken: 17 km deelnemers vanaf 04:15 's morgens Giro Bank Punda.
10 km deelnemers vanaf 06:00 's morgens Colegio Alejandro Paula

Start: voor 17 km hardlopers en wandelaars: Giro Bank Punda om 5:45 a.m.
voor 10 km deelnemers: Colegio Alejandro Paula om 6:45 a.m.

Finish: voor zowel 10 km als 17 km Rif stadion Otrabanda

NOOT: er zijn slechts voor de 17 Km wedstrijd prijzen beschikbaar.**Prijzen: Categorie Hardlopers 17 km:**

heren: eerste vijf plaatsen overall en eerste drie plaatsen in diverse leeftijd categorieën.
dames: eerste vijf plaatsen overall en eerste drie plaatsen in diverse leeftijd categorieën.

Categorie Wandelaars 17 km:

heren: eerste vijf plaatsen overall
dames: eerste vijf plaatsen overall

Bij de finish is er zo als gebruikelijk muziek, fruit, frisdrank, masseurs, bier en soep voor de deelnemers.

HARDLOPERS, WANDELAARS EN RECREANTEN WORDEN UITGENODIGD.

IEDEREEN IS VAN HARTE WELKOM.

Giro Bank, Guardian Group en Z-86 maken deze loop mogelijk.

GiRObank

Guardian Group
FuturoZ86 RADIO!
860 AM